

**VOTS DE POBLE. TRADICIONS, ERMITES, CREENCES I
FESTES POPULARS AL BAIX GAIÀ.
NOU LLIBRE D'EN JORDI SUÑÉ MORALES**

Narcís Carulla Gratacòs
nacg@tinet.org

L'autor ens regala el seu catorzè llibre. Aquest està dedicat a recopilar els vots de poble, manifestacions d'agraïment dels pobles del Baix Gaià als seus Sants intercessors per superar les crisis sanitàries de pestes o bé les crisis climàtiques. Totes elles produïen fam, defuncions i enormes crisis demogràfiques.

Amb un estil lleuger, molt didàctic i brillant, apte per a tots els públics, ens aménitza la diversitat d'històries interessants, divertides o dignes per a ser llegides als infants: Des de les processons per la sequera que han de interrompre's pel xàfec que estava caient, a les llegendàries històries per combatre el diable o la bruixa.

En resum, un mostrari per gaudir de les seves històries reals i un mostrari de rondalles sàvies i tendres per llegir als infants, com el nen col·lector de mel al sostre de Coves Roges (Vespella - El Catllar) o la història d'amor entre el Climent i la Berta al Castell de Creixell.

El petit gran llibre s'estructura en quatre blocs, després d'un ampli pròleg d'en Josep Santesmases, poeta i gestor cultural.

Tots els blocs i apartats arranquen amb un encapçalament inspirat, molt sovint goigs o versos dedicats a la població. Així, el llibre comença amb una confessió de R. L. Stevenson (1850-1894): *I kept always two books in my pocket, one to read, one to write in.* Declaració confessable del perfecte lletraferit: *Jo porto sempre dos llibres a la butxaca, un per llegir i un altre per escriure-hi.*

El primer bloc, les ermites, ens recorda les 30 ermites marianes del Bisbat de Tarragona, les 10 ermites dedicades a Sant Antoni. Passa a parlar de les ermites de la M. de D de Berà, de Montornès, de St. Antoni d'Altafulla, de St. Joan de Tamarit, de la Sort de Torredembarra, de la M. de D. del Loreto de Renau, de St. Ramon del Catllar, de la M. de D. de Fàtima de Creixell i de les restes de Sta. Margarida de la Riera.

En el segon bloc, Vots de poble i Festes Majors, repassa la relació entre els vots de poble, que solen ser de caire religiós i ensems de caire festiu. Destaca l'estima de St. Nicasi al Catllar per combatre la pesta i alhora les conegudes plagues de llagosta de 1867, registrades en moltíssimes poblacions i registres de masos. St. Nicasi complia totes les funcions. El sant més recorregut, contra les passes de pesta, era Sant Roc, recordat els 16 d'agost. Descriu la història del quadre de Santa Rosalia, a Torredembarra, guaridora de la pesta de 1640. I l'any 1820, el quadre de St. Antoni també guaireix la població d'Altafulla, recordat en la seva Festa Major petita.

A molts pobles la imatge del Sant Crist també es recordava, des del Pont d'Armentera fins el més famós de Salomó, recordat amb el seu Ball parlat.

El tercer bloc, ens introdueix en les llegendes i mites, és a dir en històries sens base objectiva i documental. És a dir en contalles o rondalles, que són una exageració de la història: Per exemple la llegenda del diable i la mel a Coves Roges o tres històries de bruixes altafullenques. La presència de túnels llarguíssims que permeten fugides de castells. Amagatalls o coves que sovint tenen un inici real. O la bonica història de la trona de l'església de Tamarit i el sermó de Sant Vicent Ferrer.

Totes les dades i històries estan referenciades bibliogràficament, prova de la seriositat i transparència dels treballs de l'autor.

El quart bloc és el comiat. Per a mi el bloc més emotiu i encertat. Amb frases curtes i colpidores es mostra el sociòleg o antropòleg que és i clama per una societat viva i oberta. Reivindica des de Joan Amades fins el monjo i antropòleg Duch, per a no perdre les arrels.

I com bon joglar de les cançons del seu grup "Julivert" s'acomiada amb *"Esperem que els timbals de festa tornin a redoblar a l'estiu i mantinguem la flama de les cultures populars, amb arrels profundes i branques fortes i obertes al món."*